15Kathmandu-pg1-0.qxd 4/15/2007 11:43 PM Page 1

पृष्ठ ९
कम्प्युटरमै किताब
भक्तपुरमा खुल्यो इ-पुस्तकालय

मै छोरी सुन्दरी
बालबालिकाद्वारा कौरा नाच
पृष्ठ १८

नेपालमा सर्वाधिक बिक्री हुने राष्ट्रिय दैनिक

कान्तिपुर

काठमाडौं, विराटनगर र भरतपुरबाट एकैसाथ प्रकाशित

वर्ष १५ अंक ५७ काठमाडौं | ३ वैशाख २०६४ सोमबार वैशाख कृष्णपक्ष चतुर्दशी | नेपाल संवत् ११२७ | राष्ट्रिय संस्करण | KANTIPUR, Nepali National Daily,Monday, April 16, 2007 | www.ekantipur.com | पृष्ठ ८+१० | ५ रुपैयाँ

छोटकरी

फोरम र महासंघलाई पत्र

काठमाडौं (कास)- सरकारी वार्ता टोलीले आदिवासी जनजाति महासंघ र मधेसी जनअधिकार फोरमलाई वार्ताका लागि पत्राचार गरेको छ । महासंघले बन्द कार्यक्रम स्थगन गरेको छ ।

टोली संयोजक शान्ति तथा पुनर्निर्माणमन्त्री रामचन्द्र पौडेलले महासंघ र फोरम दुवैलाई आइतबार पत्र पठाई औपचारिक रूपमा अनुरोध गरिएको जानकारी कान्तिपुरलाई दिए । जनजाति महासंघका पदाधिकारीसित औपचारिक/अनौपचारिक सम्पर्क भइरहेको र आपसी सरसल्लाहमा छिट्टै वार्ताको दिन तय हुने पनि उनले बताए ।

फोरमका पदाधिकारी 'टाढा रहेकाले' सम्पर्क नभएको र उसले पहिले बनाएको वार्ता टोलीका संयोजक र सदस्यसित सम्पर्क गर्ने कोसिस भइरहेको जानकारीसमेत पौडेलले दिए ।

जनजाति महासंघले तेस्रो चरणको आन्दोलनअन्तर्गत सोमबारदेखिको अनिश्चितकालीन उपत्यका नाकाबन्दी कार्यक्रम स्थगन गरेको छ ।

महासंघसहित विभिन्न जनजाति संगठनले आइतबार संयुक्त विज्ञप्ति जारी गरी सरकारी वार्ता टोली, मानव अधिकारवादी र नागरिक समाजको अनुरोधमा नाकाबन्दी स्थगनको निर्णय गरेको जनाएको छ ।

महासंघ, जनजाति संयुक्त संघर्ष समिति, जनजाति महिला महासंघ, जनजाति विद्यार्थी संघ र जनजाति युवा संगठनले विज्ञप्तिमा वार्ताका नाममा सरकारले अल्मलाउने काममात्र गरेमा सशक्त आन्दोलन गर्ने चेतावनीसमेत दिएका छन् । 'सरकारले हामीलाई अल्मलाउने र झुलाउने कार्य गरे वार्ता भंग गरी सशक्त आन्दोलनमा उत्रन्छौं,' विज्ञप्तिमा भनिएको छ ।

यसैबीच नेपाली कांग्रेसले वैशाख ८ गते जनकपुरमा हुने जनसभालाई अवरोध पुग्ने भएकाले फोरमलाई तीनदिने तराई बन्द कार्यक्रम फिर्ता लिन आइतबारै आग्रह गरेको छ । कांग्रेस केन्द्रीय कार्यालयले वक्तव्यमार्फत वार्ताबाट सबै समस्या समाधान गर्न सकिने विश्वास व्यक्त गरेको छ । कांग्रेसले प्रधानमन्त्रीसहितबाट सम्बोधन हुने गरी जनकपुरमा जनसभा तीन साताअघि घोषणा गरेको थियो ।

जनआन्दोलन नागरिक सभा हुने

काठमाडौं (कास)- जनआन्दोलन उत्कर्षमा पुगेको स्मरणमा आगामी वैशाख ११ गते वसन्तपुरमा 'बृहत् नागरिक सभा' आयोजना हुने भएको छ । लोकतन्त्र दिवस आयोजक समितिले कार्यक्रम गर्न लागेको हो ।

विश्वकप क्रिकेट २००७

बंगलादेशविरुद्ध आयरल्यान्ड

आयरल्यान्ड पहिलो इनिङमा २४३/७

दाङमा नेपाल टेलिकमको अप्टिकल फाइबर बिछ्याइँदै । जमिनमुनि पाइप बिछ्याई ध्वनि तरंग पठाउने यो प्रविधि प्रयोगले टेलिफोन गुणस्तरीय र प्रभावकारी हुन्छ । दुई महिनाभित्र पूर्व-पश्चिम राजमार्गमा यो बिछ्याइसकी टेलिफोनका सबै समस्या समाधान गर्ने टेलिकमले जनाएको छ । *तस्बिर : सुदर्शन रिजाल/कान्तिपुर*

कर्णाली राजमार्ग बन्यो

■ **मोतीलाल पौडेल**

सुर्खेत, २ वैशाख- कर्णाली अञ्चलमा सडक यातायात पुर्‍याउने सरकारको महत्त्वाकांक्षी योजना १४ वर्षपछि सम्पन्न भएको छ ।

सडकले सुर्खेतबाट जुम्लाको सदरमुकाम खलंगा जोडेपछि योजना साकार भएको हो । यही बाटोबाट चैत ३० गते साना सवारीहरू खलंगा पुर्‍याइए । यी सवारीसँगै राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष जगदीशचन्द्र पोखरेलसहितको टोली पनि गएको थियो ।

कर्णालीका बासिन्दालाई सडक यातायात सेवा पुर्‍याई राष्ट्रको मूलप्रवाहमा जोड्ने योजनाअनुरूप २०४८ सालमा सरकारले आफ्नै स्रोतसाधनबाट निर्माण थालेको थियो । २ सय ३२ किलोमिटर सडक निर्माणपछि यस भेगका बासिन्दा प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन् । छिमेकी जिल्ला मुगु र सुदूरपश्चिमको बाजुरावासीलाई पनि सुविधा पुग्नेछ ।

यो खण्डको १ सय १२ किलोमिटर ०५७ सालमै सकिएको थियो । बाँकीलाई बजेट अभाव र माओवादी द्वन्द्वले केही ढिलाइ भयो । सुरक्षाका कारण विस्फोटक पदार्थ प्रयोग गर्न नपाएपछि समस्या परेको थियो । सेनाले लिएपछि सडक निर्माणमा तीव्रता आएको हो ।

त्यसपछि पनि माओवादीले सेनाको पिलीस्थित क्याम्पमा ०६२ साउनमा आक्रमण गरेपछि पाँच महिना बन्द हुन पुग्यो । सेनाले जिम्मा लिएकोमध्ये सबैभन्दा अप्ठ्यारो खण्डको ट्र्याक खोल्ने काम पूरा भएपछि जुम्लासम्म गाडी सञ्चालन भएको हो । अप्ठ्यारो क्षेत्र सदरमुकामदेखि ३६ किलोमिटर टाढा थियो ।

'साना गाडी चल्न सक्ने ट्र्याक पूरा भएको छ,' सुर्खेत-जुम्ला सडक योजनाका प्रमुख पूर्णसिद्धिलाल श्रेष्ठले भने- 'सडकको मोड तथा ग्रेड सुधारको काम भने जारी छ, यो सकिएपछि ठूला गाडी पनि चलाउन सकिन्छ ।' उनले तीन महिनाभित्र यो सकिने बताए । सडकको सुधारसँगै नाग्मगाड नदीको काठे पुलमा बेलिब्रिज निर्माण गरिने उनले जानकारी दिए ।

निर्माणका लागि अढाई अर्ब रुपैयाँ विनियोजन गरे पनि हालसम्म १ अर्ब ६८ करोड रुपैयाँमात्र खर्च भएको सडक कार्यालयले जनाएको छ । श्रेष्ठका अनुसार राजमार्गको शून्यदेखि १ सय ३५ किलोमिटर खण्ड कालोपत्रेका लागि विस्तृत सर्भे गर्न कन्सल्टेन्टसमेत नियुक्त गरिसकिएको छ । कालोपत्रे गर्न विश्व बैंकले ७० करोड दिने भएको छ ।

कर्णाली राजमार्गको लक्ष्य पूरा गर्न जुम्लाको नाग्म हुँदै मुगुको गमगढी जोड्ने र खलंगा हुँदै डोल्पा जोड्ने सडक सर्भे गर्ने काम सुरु गर्न लागिएको योजना प्रमुख श्रेष्ठले बताए ।

सडक बनेपछि अब खाद्यान्न समस्या समाधान हुनेमा कर्णालीवासीको विश्वास छ । यहाँको महत्त्वपूर्ण नगदे खेती स्याउले बजार पाउनेछ । सडक नहुँदा यहाँ उत्पादित स्याउ, सुन्ताला, ओखर, आलु सिमीलगायतले बजार पाउन सकेका थिए । अब आर्थिक स्थितिमा उल्लेख्य सुधार आउने कर्णालीवासीको विश्वास छ ।

इरानद्वारा आणविक भट्टी खोल्न बोलपत्र
पृष्ठ १२

हस्तकला निर्यात घट्यो
पृष्ठ १३

विश्व बैंकबाट काबेलीमा लगानी

■ **विकास थापा**

काठमाडौं, २ वैशाख- विश्व बैंकले तेह्र वर्ष पुरानो 'ऊर्जा विकास कोष' बाट निजी क्षेत्रमार्फत जलविद्युत् परियोजना कार्यान्वयन थालेको छ । त्यसका लागि ३० मेगावाटको काबेली परियोजना छानिएको छ ।

बैंकले अरुण-३ मा लगानी नगर्ने ०५१ सालमा निर्णय गरेलगत्तै ऊर्जा कोषमार्फत नेपाललाई सघाउने घोषणा गरेको थियो ।

काबेलीका लागि प्रस्ताव परेका दुई कम्पनीमध्ये उपयुक्त एकलाई निर्माण अनुमति दिन सरकारले अन्तिम मूल्यांकन गरिरहेको विद्युत् विकास विभागका उपमहानिर्देशक श्रीरञ्जन लाकौले बताए । 'हामी अरू काम छाडेर यसै (काबेली) मा लागिपरेका छौं, सकेसम्म छिटो निर्णय हुन्छ,' उनले आइतबार कान्तिपुरसित भने ।

उनका अनुसार काबेलीमा आवेदन परेका दुई कम्पनीको वित्तीय प्रस्ताव विभागले शुक्रबार खोलेको छ । काबेलीमा चीनको सिनो हाइड्रो र नेपालको बुटवल पावर कम्पनी (बीपीसी) को मात्र वित्तीय प्रस्ताव परेको थियो । सरकारले तोकेको प्राविधिक मापदण्डमा यी दुवै कम्पनी योग्य भएका थिए । डेढ वर्षअघि यिनका वित्तीय प्रस्ताव मागिएको थियो ।

शुक्रबार खोलिएको वित्तीय प्रस्तावमा बीपीसीले काबेलीबाट उत्पादित बिजुली विद्युत् प्राधिकरणलाई प्रतियुनिट ५ दशमलव ८ अमेरिकी सेन्ट (४ रुपैयाँ ६ पैसा) बेच्ने उल्लेख छ । उसको प्रतिस्पर्धी सिनो हाइड्रोको दर प्रतियुनिट ८ दशमलव ३४ (५ रुपैयाँ ८३ पैसा) रहेको विभाग स्रोतले बतायो ।

स्रोतका अनुसार बीपीसीले प्रस्ताव गरेको उक्त खरिद दरमा भ्याटबाहेक हो । बीपीसीले परियोजना सम्झौता भएको १० वर्षसम्म वार्षिक मूल्यवृद्धि ६ प्रतिशत प्रस्ताव गरेको छ । परियोजनाको विद्युत् खरिद सम्झौता (पीपीए) २५ वर्षको छ ।

> **बैंकले अरुण-३ मा लगानी नगर्ने निर्णय गरेलगत्तै ऊर्जा कोषमार्फत सघाउने घोषणा गरेको थियो**

बीपीसीको प्रतिस्पर्धी सिनो हाइड्रोले प्रस्ताव गरेको मूल्यमा भ्याट समावेश छ । उसले सम्झौताको दसवर्षे अवधिमा मूल्यवृद्धि भने वार्षिक ६ प्रतिशतका दरले हुने उल्लेख गरेको छ ।

सरकारले कुन कम्पनीलाई काबेली बनाउन दिने भन्ने निर्णयको मुख्य आधार उक्त कम्पनीले विद्युत् प्राधिकरणलाई कतिमा बिजुली बेच्नेलाई लिएको छ । त्यसबाहेक कम्पनीका विभिन्न पक्षहरूको पनि विश्लेषण हुने विभागका आयोजना प्रवर्द्धन तथा निजीकरण महाशाखा प्रमुखसमेत रहेका उपमहानिर्देशक लाकौलले बताए । 'मुख्य सवाल पीपीए हो र पनि कम्पनीका अरू पक्षलाई पनि मूल्यांकन गरिनेछ,' ती अधिकारीले भने ।

जलस्रोत मन्त्रालय र विभागद्वारा संयुक्त रूपमा गठित समितिले खोलिएको प्रस्तावको मूल्यांकन गरिरहेको छ । मुलुकमा पहिलो पटक प्रतिस्पर्धाका आधारमा जलविद्युत् परियोजना काबेलीमाफत निर्माण हुन लागेको हो ।

छनोटमा परेको कम्पनीले कोषमार्फत परियोजनाको लागतको ४० प्रतिशत ऋण सहयोग पाउनेछ । कोषका लागि बैंकले सुरुमा ३ करोड ५० लाख अमेरिकी डलर (दुई अर्ब ४५ करोड रुपैयाँ) सरकारलाई ऋण दिएको छ । यसमा पहिलो चरणमा १० देखि ५० मेगावाटसम्मका र अर्को खण्डमा दस मेगावाटभन्दा मुनिका परियोजना निजी क्षेत्रलाई प्रतिस्पर्धाका आधारमा निर्माण गर्न दिने कार्यक्रम छ ।

क्यानाडामा नेपाल नम्बर प्लेट

■ **दिनेश वाग्ले**

काठमाडौं- नेपालमा आधिकारिक रूपमा टोयोटाको कार भित्रिएको शनिबार ४० वर्ष पुगेको छ तर यो समाचार क्यानाडाको हो ।

त्यहाँको अल्बर्टा राज्यमा अचेल एउटा टोयोटा कोरोल्ला गुड्छ जसको पछाडिको नम्बर प्लेटमा अंग्रेजीमा 'नेपाल' लेखिएको हुन्छ । चालक सिटमा महादेवटार, काठमाडौंकी सुजाता पौडेल हुन्छिन् । उनलाई एडमन्टन सहरका सडकमा गाडी चलाउने अन्यले हल्का हर्न बजाएर उक्त प्लेट मन परेको संकेत गर्छन् ।

दुई वर्षअघि गंगालाल हृदयरोग केन्द्र छाडेर क्यानाडा पुगेपछि हालै अल्बर्टा स्टेट हस्पिटलमा काम थालेकी यी २६ वर्षे स्टाफ नर्सले स्वदेशको प्रचार गर्न यो उपाय अपनाएकी हुन् । 'नजिकै आएर तिमी नेपालबाट आएकी हौं ? भन्दै सोध्छन्,' इमेल वार्तामा सुजाताले कान्तिपुरसँग भनिन्- 'त्यतिबेला 'हो' भन्दा गौरवान्वित हुन्छु । कसै-कसैले नेपालबारे सोध्छन् ।'

हस्पिटलमा उनको नेपाल प्लेट देखेपछि प्रभावित एक डाक्टरले आगामी 'तलबी बिदा' मा नेपाल आउने निर्णय गरेका छन् ।

अमेरिकाका ५० र क्यानाडाका नौ राज्यले गाडीधनीलाई उनीहरूको डिजाइनको नम्बर प्लेट प्रयोग गर्न दिन्छन् । त्यस्तो प्लेट चालकले आफैं बनाउन पाउँदैनन् । 'गाडीधनीले चाहेअनुसार सरकारले प्रिन्ट गरिदिन्छ,' अमेरिकाको टेक्सासदेखि क्यानाडाको अल्बर्टासम्म कामको सिलसिलामा भ्रमण गरिरहने सुजाताका साथी प्रकाश पौडेलले भने- 'त्यो नक्कल हुन नपाओस् भनेर सुरक्षण विधि अपनाइएको हुन्छ । एउटा शब्द एउटा प्लेटमा मात्र प्रयोग गर्न पाइन्छ ।'

नम्बर प्लेटमा नेपाल लेखिएको आफ्नो कारसँग सुजाता ।

नक्कल गरे गैरकानुनी ठहरिन्छ । प्लेटमा गाडीधनीले चाहेको अक्षरबाहेक राज्यको नाम (अल्बर्टा), चिह्न (गुलाब), मन्त्र (वाइल्ट रोज कन्ट्री) लेखिएको हुन्छ । विशेष शब्द या अक्षरहरूको अनुरोध नभए सरकारले सामान्यतः तीन अक्षर, ड्यास र तीन अंक (एबीसी-७८९) दिन्छ ।

'नेपाल' शब्द सुजाताले मात्र प्रयोग गर्न पाउँछिन् तर नेपाली, एभरेस्ट या लुम्बिनीजस्ता शब्द सम्भवतः प्रयोगमा आएका छैनन् । अमेरिका र क्यानाडामा रहेका अन्य नेपालीलाई आफ्नो परिचय झल्काउने शब्द प्रयोगमा प्रोत्साहित गर्न खोजेको सुजाताले बताइन् । त्यस्तो प्लेट बनाउन अमेरिकामा एक सय डलर र क्यानाडामा त्यहींको दुई सय डलरजति पर्छ ।

अल्बर्टामा करिब दुई सय नेपाली छन् र त्यहाँ उनीहरूले नेपाली समाज स्थापना गरेका छन् । करिब १५ नेपाली परिवार आफ्नै घरमा बस्छन् भने बाँकी भाडामा । कार चलाउन रुचाउने नर्सले हालैको बिदामा पश्चिमी अमेरिकी राज्य क्यालिफोर्नियाको लङ बीचदेखि पूर्वी राज्य भर्जिनियासम्मको सात हजार दुई सय किलोमिटर पार गरिन् । 'यो प्लेटले मलाई अन्य नेपालीसँग चिनाजानी गराएको छ,' उनले भनिन् । प्रकाशका अनुसार टेक्ससमा केही नेपालीले प्लेटमा 'पोखरा', 'काठमाडौं' जस्ता शब्द लेखेका छन् । आफ्नो गाडीको प्लेट न हो, लेख्न के पाइँदैन । त्यसैले कतिपय अमेरिकी सहरमा राष्ट्रपति जर्ज डब्लू बुसप्रति कटाक्ष गर्ने सन्देश लेखिएका कारहरूसमेत दौडिन्छन् ।

SCBNL घर कर्जा - जसबाट लिन सक्नु हुन्छ तपाईँले अधिकतम फाइदा !!

स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंकमा हामी यो विश्वास गर्दछौं कि, हाम्रा हरेक सेवामा तपाईँलाई थप सुविधा प्रदान गरेर नै हामी तपाईँको सच्चा साझेदार भएका छौं । त्यसैले हाम्रो घरकर्जा सुविधाजनक र लचिलो हुनाको साथै थुप्रै लाभदायक विशेषताहरुले भरिएको छ ।

SCBNL घर कर्जाका सुविधाहरु
- रिफाइनान्स/कर्जा स्थानान्तर सुविधा (वार्षिक न्यूनतम ६% देखि ७% सम्म)
- घरको धितोमा कर्जा
- घर खरिद
- निर्माण
- जग्गा खरिद
- विस्तार/मर्मत

विशेषताहरु
- न्यूनतम ब्याजदर
- अधिकतम कर्जा रकम (लागतको ७०% देखि १००% सम्म कर्जा)
- अधिकतम कर्जा अवधि
- आकर्षक एवं सुविधाजनक तरिकाबाट सम्पत्तिको विमा सुरक्षा योजना एवं भुक्तानी

स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंकमा यति धेरै सुविधा एवं स्वतन्त्रता हुँदा हुँदै किन महंगो ब्याज तिर्ने ! चाँडै गर्नुहोस् आजै स्ट्याण्डर्ड चार्टर्ड बैंकको नजिकैका शाखाहरुमा गई SCBNL घर कर्जाको सुविधा लिनुहोस् ।

हामी हाम्रो उच्चतम लक्ष्य आफ्ना लागि निर्धारण गर्दछौं भने हाम्रो अन्तिम लक्ष्य भनेको तपाईँको आर्थिक सफलता नै हो । विस्तृत जानकारीको लागि, सम्पर्क:

नयाँ वानेश्वर : ४७८१००२, ४७८२३३३ एक्सटेन्सन नम्बर २२६, २३०, ३५५, २१६
लाजिम्पाट : ४४१८४५६
ललितपुर : ५५४०५६६
भैरहवा : ५२४०२९
विराटनगर : ५२८९८३
बुटवल : ५४६८३२
नेपालगञ्ज : ५२५५१४
धरान : ५२०५०५
हेटौंडा : ५२४९७२
पोखरा : ५२१७४६

| Home Loan |

Standard Chartered
Standard Chartered Bank Nepal Limited
स्ट्यान्डर्ड चार्टर्ड बैंक नेपाल लिमिटेड

C M Y K